

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
“ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ” ІМЕНІ Т.Г.ШЕВЧЕНКА

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ, ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
І МИСТЕЦТВ

Кафедра мистецьких дисциплін

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА

для студентів ОР Магістр

спеціальності 014 Середня освіта (музичне мистецтво)

Чернігів – 2018

УДК 378.147.091.33-027.22:001.821](072)

ББК Ч481.268

Т 35

*Рекомендовано до друку Вченою радою
факультету дошкільної, початкової освіти і мистецтв Національного
університету “Чернігівський колегіум” імені Т.Г. Шевченка
(протокол № 2 від 24 жовтня 2018 року)*

Укладач: *Терентьєва Наталія Олександрівна*, професор кафедри мистецьких дисциплін Національного університету “Чернігівський колегіум” імені Т.Г. Шевченка, доктор педагогічних наук, професор

Рецензенти:

Жорова І.Я., перший проректор КВНЗ “Херсонська академія неперервної освіти” Херсонської обласної ради, доктор педагогічних наук, доцент;

Міненко А.О., професор кафедри дошкільної та початкової освіти Національного університету “Чернігівський колегіум” імені Т.Г. Шевченка, доктор педагогічних наук, професор.

Науково-дослідна практика : навч.-метод. посібн. для студ. ОР магістр [уклад. : Терентьєва Н.О.]. – Черкаси, 2018. – 42 с.

Навчально-методичне видання до виконання науково-дослідної практики студентами освітнього рівня магістр спеціальності 014 Середня освіта (музичне мистецтво) розроблено на основі освітньо-професійної програми та містить такі складові: навчальна програма практики; рекомендації; пакет запитань для перевірки залишкових знань; додатки зі зразками оформлення.

Стане у нагоді магістрантам та керівникам практики.

УДК 378.147.091.33-027.22:001.821](072)

ББК Ч481.268

© Терентьєва Н.О., 2018

© НУЧК ім. Т.Г. Шевченка

ПЕРЕДМОВА

Реструктуризація системи вищої освіти, у тому числі університетської, її модернізація є основою відтворення та збереження інтелектуального, духовного потенціалу народу, виходу вітчизняної науки, техніки і культури на світовий рівень, національного відродження, державності та демократизації суспільства. Університетська освіта покликана забезпечити фундаментальну наукову, загальнокультурну і практичну підготовку фахівців, які визначатимуть темпи і рівень науково-технічного, економічного та соціально-культурного прогресу.

Університет являє когнітивну модель всесвіту, де поєднані знання про цілісність буття, природні процеси та закономірності, теологічні, соціально-економічні, юридичні, історико-культурні, лінгвістичні, психологічні та інші феномени, серед яких живе людина. Університетське знання охоплює всесвіт у всіх його вимірах – від космічних систем до мікропроцесів, від глибокого минулого до перспектив і сценаріїв майбутнього розвитку.

Освітні процеси в Україні мають відповідати сучасним суспільним змінам, сприяти трансформаційним перетворенням, адаптуватися до них. Серед стратегічних напрямів розвитку освіти визначено оптимізацію структури системи освіти; модернізацію змісту освіти на засадах компетентнісного підходу; переорієнтацію на цілі сталого розвитку; підвищення якості освіти на інноваційній основі; інформатизацію освіти; розвиток наукової та інноваційної діяльності в освіті.

У даному виданні представлено навчальну програму науково-дослідної практики магістрантів, рекомендації до її виконання, пакет завдань для перевірки рівня залишкових знань з навчальної дисципліни "Методологія науково-педагогічних досліджень" як підґрунтя для виконання завдань науково-дослідної практики, додатки зі зразками оформлення звітних матеріалів.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА»

**Національний університет
"Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка**

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА

**ПРОГРАМА
навчальної дисципліни підготовки**

магістр

галузі знань _01_ Освіта / Педагогіка_

спеціальності __014_ Середня освіта (музичне мистецтво)_

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Національним університетом
"Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Терентьєва Наталія Олександрівна
доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри

Обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою
інституту / факультету

“ _____ ” _____ 201__ року, протокол № ____

ВСТУП

Навчальну програму “Науково-дослідної практики” укладено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістр спеціальності “014 Середня освіта (музичне мистецтво)”.

Предметом вивчення є практичні питання дослідно-пошукової та експериментальної роботи, які завершуються апробацією та оформлення роботи.

Міждисциплінарні зв’язки: дієве розуміння та практичне застосування інформації навчальної дисципліни передбачає інтеграцію знань з юридичних (нормативно-правових, націє– та державотворчих), соціономічних, філософських, історичних, археологічних, природничо-математичних, суспільно-гуманітарних, психологічних, педагогічних, філологічних, спортивних, мистецтвознавчих та ін. галузей знань, аксіологічних, акмеологічних аспектів, ІК технологій.

Програма науково-дослідної практики складається з таких змістових модулів:

1. Науково-дослідницький.
2. Презентаційно-апробаційний.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою практики є підтримання теоретичних та практичних знань та результатів, які будуть сприяти успішному виконанню та захисту магістерської роботи. Задля досягнення цієї мети магістр має вирішити комплекс завдань дослідницького та практичного характеру, зокрема свідоме формування змісту наукової роботи відповідно до спеціальності, його аналіз та структурування, відбір засобів раціонального застосування теоретичних знань у професійній діяльності, розвиток наукового професійного мислення тощо.

1.2. Основними завданнями науково-дослідної практики є:
Дослідницькі:

- ✓ вивчення комплексу напрямів діяльності закладу вищої освіти;
- ✓ добір та застосування методів науково-педагогічного дослідження (міні-дослідження, визначення його наукового та категоріального апарату);
- ✓ отримання матеріалів практичної роботи, результатів індивідуальних (групових) завдань, проведених досліджень та експериментів для подальшого їх застосування при виконанні магістерських робіт, виступів на науково-практичних конференціях тощо.

Проективні:

- ✓ визначати й обґрунтовувати мету, зміст, засоби та методи реалізації науково-дослідницьких завдань;
- ✓ закріплення теоретичних знань, що були отримані при вивченні дисциплін методологічного характеру;
- ✓ поглиблення і закріплення теоретичних знань із основних дисциплін нормативного та вибіркового циклів навчальних дисциплін;
- ✓ набуття практичних навичок та освоєння продуктивного наукового досвіду.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- ✓ методологічні засади та понятійний апарат наукового дослідження;
- ✓ методи дослідження та математичної обробки;
- ✓ правила оформлення результатів наукових досліджень.

вміти:

- ✓ оформлювати результати дослідження відповідно до чинних вимог;
- ✓ виокремлювати основні положення дослідження;
- ✓ узагальнювати результати проведеного дослідження;
- ✓ готувати презентацію для проходження передзахисту;
- ✓ здійснювати представлення основних результатів здійсненого дослідження.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 270 годин.

2. Інформаційний обсяг

Змістовий модуль 1. Науково-дослідницький

Передбачає надання загальної характеристики роботи; реферування основного змісту роботи за розділами; оформлення висновків; оформлення додатків; оформлення списку використаних; апробацію результатів дослідження; підготовку презентації

Змістовий модуль 2. Презентаційно-апробаційний

Передбачає оформити науковий апарат дослідження:

- 1) Тема дослідження
- 2) Актуальність теми
- 3) Мета дослідження
- 4) Завдання дослідження
- 5) Об'єкт дослідження
- 6) Предмет дослідження
- 7) Методи дослідження
- 8) Наукова новизна одержаних результатів
- 9) Практичне значення одержаних результатів
- 10) Апробація результатів дослідження
- 11) Публікації
- 12) Структура роботи.

3. Рекомендована література

Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації

Гончаренко С.У. Педагогічні закони, закономірності, принципи. Сучасне тлумачення. Рівне: Волинські обереги, 2012. 192 с.

Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям. Київ-Вінниця: ДОВ "Вінниця", 2008. 278 с.

Клименюк О. Технологія наукового дослідження: Авторський підручник. Київ-Ніжин: ТОВ "Видавництво "Аспект-Поліграф", 2006. 308 с.

Коржуев А.В., Попков В.А. Научное исследование по педагогике: теория, методология, практика: Учебное пособие для

слушателей системы дополнительного профессионального образования преподавателей высшей школы. Москва: Академический Проект; Трикста, 2008. – 287 с.

Краевский В.В., Бережнова Е.В. Методология педагогики: новый этап: учеб. Пособие для студ. высш. учеб. заведений. Москва : Издательский центр “Академия”, 2006. 400 с.

Лузан П.Г., Сопівник І.В., Виговська С.В. Основи науково-педагогічних досліджень: навчальний посібник. 3-є вид. доповнене. Київ: НаКККіМ, 2011. 314 с.

Методичні рекомендації до написання і оформлення магістерської роботи / Уклад. : В.І. Бобрицька, К.І. Волинець, Н.В. Кудикіна. Київ: Київ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. 111 с.

Організація практики магістрантів спеціальності Педагогіка вищої школи : навч.-метод. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / В.І. Бобрицька, Н.О. Терентьева, Я.С. Фруктова. Полтава : Скайтек, 2011. 180 с. С. 46-60.

Періодичні видання

Фахові вітчизняні періодичні видання, внесені до переліку МОН України. Доступ до переліку: <http://mon.gov.ua/activity/nauka/atestacziya-kadriv-vishhoji-kvalifikacziyi/perelik-vidan/>

Зарубіжні періодичні видання, внесені до наукометричних баз: Scopus, Web of Science, EBSCO, Index Copernicus, Inno Space Scientific Journal, International Scientific Indexing, directory of Research Journal, Ulrichs Web Global Serials Directory, Union of International Associations Yearbook, Scribd, Academia.edu, Google Scholar etc.

Додаткові

Сайти МОН України, КМУ, ВРУ (нормативно-правове забезпечення та вимоги до наукових робіт різного виду).

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль виставляється як результат оцінювання здійсненого передзахисту наукового дослідження.

5. Засоби діагностики успішності навчання

Оцінювання відбувається як підсумок результатів передзахисту та підготовленої презентації за вимогами.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

ДО ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ

ПРАКТИКИ

Пояснювальна записка

Практика студентів є обов'язковою складовою процесу підготовки фахівців у закладах вищої освіти. Метою практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі одержаних у закладі вищої освіти знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних професійних умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності. Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні достатнього обсягу практичних знань і умінь відповідно до освітніх та кваліфікаційних рівнів, зокрема магістра. Відповідно до «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» заключною ланкою практичної підготовки є переддипломна або науково-дослідна практика студентів, яка проводиться перед захистом дипломного (магістерського) проекту. Під час цієї практики поглиблюються та закріплюються теоретичні знання з усіх дисциплін навчального плану, дозбирається фактичний матеріал для виконання кваліфікаційної роботи, магістерського проекту або складання державних екзаменів.

Даний вид практики має першочергове значення з огляду на процеси глобалізації, інформатизації суспільства, інноваційні процеси, які охопили усі сфери людського життя, зокрема систему освіти та її складові (зміст, технології, методи, засоби, форми тощо), завдання, які стоять перед закладами освіти та викладачами цих закладів, критерії, які визначають якість професійної підготовки майбутніх фахівців.

До основних прав та обов'язків педагогічних та науково-педагогічних працівників віднесено проведення наукової роботи у закладах вищої освіти; постійне підвищення професійного рівня, педагогічної майстерності, наукової кваліфікації; забезпечення високого науково-теоретичного і методичного рівня викладання дисциплін у повному обсязі освітньої програми відповідної спеціальності.

Наукова і науково-технічна діяльність у закладах вищої

освіти є складовою освітньої діяльності і здійснюється з метою інтеграції наукової, навчальної і виробничої діяльності в системі вищої освіти. Наукова діяльність забезпечується через: органічну єдність змісту освіти і програм наукової діяльності; створення стандартів вищої освіти, підручників та навчальних посібників з урахуванням досягнень науки і техніки; розвиток різних форм наукової співпраці (в тому числі міжнародної) з установами і організаціями, що не входять до системи вищої освіти, для розв'язання складних наукових проблем, впровадження результатів наукових досліджень і розробок; безпосередню участь учасників освітнього процесу в науково-дослідних і дослідно-конструкторських роботах, що провадяться у закладі вищої освіти; планування проведення і виконання науково-педагогічними працівниками наукових досліджень у межах основного робочого часу; організацію наукових, науково-практичних, науково-методичних семінарів, конференцій, олімпіад, конкурсів, науково-дослідних, курсових, дипломних та інших робіт учасників освітнього процесу тощо.

Національний університет “Чернігівський колегіум” імені Т.Г. Шевченка як багатопрофільний заклад вищої освіти провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти та кваліфікації широкого спектра напрямів науки і мистецтв, проводить фундаментальні та прикладні наукові дослідження, є провідним науково-методичним центром регіону, сприяє поширенню наукових знань та здійснює культурно-просвітницьку діяльність. Магістранти закладу мають право на участь у науково-дослідних роботах, конференціях, симпозіумах, конкурсах, представлення своїх робіт для публікацій, що й визначає зміст, напрями та завдання переддипломної практики.

Зміст науково-дослідної (переддипломної) практики коригується з урахуванням рівня психолого-педагогічної, теоретичної та методичної підготовки магістрантів відповідної спеціальності та передбачає формування професійно-педагогічних і науково-дослідницьких умінь, зокрема, оволодіння системою професійних умінь у процесі проведення наукової та дослідницької роботи з у вищій школі.

Для проходження науково-дослідної (переддипломної)

практики студент-магістрант прикріплюється до провідного викладача кафедри (зазвичай – керівника магістерського дослідження). Обов'язковим для студентів-магістрантів спеціальності є участь у студентській науково-практичній конференції, яку організовує та провадить випускова кафедра.

Програма практики визначає мету і завдання практики, комплекс професійно-педагогічних умінь майбутніх фахівців, перелік та обсяг завдань змістового модуля: науково-дослідницького, перелік індивідуальних завдань, вимоги до звіту про практику, умови підбиття її підсумків, список рекомендованих джерел.

Мета і завдання науково-дослідної практики

Мета практики – підтримання теоретичних та практичних знань та результатів, які сприятимуть успішному виконанню та захисту магістерської роботи. Задля досягнення цієї мети магістр має вирішити комплекс завдань дослідницького та практичного характеру, зокрема свідоме формування змісту наукової роботи відповідно до спеціальності, його аналіз та структурування, відбір засобів раціонального застосування теоретичних знань у професійній діяльності, розвиток наукового професійного мислення тощо.

Завдання практики:

Професійно-орієнтовані:

- виховання стійкого інтересу до педагогічної професії та педагогічної діяльності, впевненості у правильності її вибору;
- формування цілісного уявлення про напрями та види педагогічної діяльності викладача ЗВО;
- формування інноваційного педагогічного мислення;
- розвиток потреби в самоосвіті та вдосконаленні професійних компетентностей;
- набуття досвіду наукової та науково-дослідницької діяльності;
- формування професійно-значущих якостей особистості майбутнього науковця – викладача вищої школи та його активної наукової і педагогічної позиції;
- встановлення та підтримки безконфліктної комуніка-

тивної взаємодії.

Дослідницькі:

- вивчення комплексу напрямів діяльності ЗВО;
- добір та застосування методів науково-педагогічного дослідження (міні-дослідження, визначення його наукового та категоріального апарату);
- отримання матеріалів практичної роботи, результатів індивідуальних (групових) завдань, проведених досліджень та експериментів для подальшого їх застосування при виконанні магістерських робіт, виступів на науково-практичних конференціях тощо.

Проективні:

- визначати й обґрунтовувати мету, зміст, засоби та методи реалізації науково-дослідницьких завдань;
- закріплення теоретичних знань, що були отримані при вивченні дисциплін методологічного характеру;
- поглиблення і закріплення теоретичних знань із основних дисциплін нормативного та вибіркового циклів навчальних дисциплін;
- набуття практичних навичок та освоєння продуктивного наукового досвіду;
- набуття навичок планування основних видів наукової діяльності викладача ЗВО;
- удосконалення вміння проводити наукову та організаційну діяльність викладача ЗВО.

Гностичні:

- здійснювати самоаналіз власної діяльності, оцінку результативності проведених наукових заходів;
- оформлювати необхідну документацію, фіксувати явища, застосовувати інформацію з різних дисциплін.

Організація проведення практики

Керівництво науково-дослідною практикою здійснюють керівники практики від університету, структурного підрозділу університету (факультет), керівник від випускової кафедри. Керівник практики від кафедри призначається завідувачем кафедри (зазвичай – керівник магістерського дослідження).

Магістранти проходять практику з відривом від навчальних занять впродовж терміну, який визначено навчальним планом, або без відриву.

Організація науково-дослідної практики передбачає здійснення таких заходів:

1. Студент-практикант згідно з наказом, затвердженим ректором ЗВО (Університету) прикріплюється до керівника від випускової кафедри (розподіл здійснюється випусковою кафедрою і затверджується завідувачем випускової кафедри).

2. Кожний практикант на весь період практики складає індивідуальний календарний план виконання завдань, які передбачено програмою практики.

3. Студенти-практиканти виконують індивідуальні завдання, які узгоджуються з керівником практики.

З питань виконання завдань практики магістранти отримують консультації у керівника – викладача випускової кафедри. Для ефективної організації науково-дослідної практики магістрантам доцільно ознайомити з орієнтовним графіком її перебігу (табл. 1).

Таблиця 1

Графік перебігу науково-дослідної практики
(орієнтовний)

№ n/n	Зміст роботи	Дата	Підпис керівника практики	Примітки
	Настановча конференція			
	Затвердження завдань практики			
	Звітування про виконання поставлених завдань			
	Підготовка виступу на звітній науковій конференції			
	Підсумкова конференція			

Після закінчення науково-дослідної практики практиканти надають керівникам практики **пакет звітних документів, складові якого узгоджені на засіданні кафедри.** Обов'язковими складовими є:

- Науковий апарат магістерського дослідження.
- Презентація для попереднього захисту магістерського дослідження.

Зміст практики

Блок-модуль 1. Науково-дослідницький

Передбачас:

- надання загальної характеристики роботи;
- реферування основного змісту роботи за розділами;
- оформлення висновків;
- оформлення додатків;
- оформлення списку використаних джерел;
- апробацію результатів дослідження,

Індивідуальні завдання науково-дослідної практики

Дати загальну характеристику роботи, а саме оформити науковий апарат дослідження, який має такі складники:

- 1) Тема дослідження (з вказівкою дати і номеру протоколу кафедри)
- 2) Актуальність теми
- 3) Мета дослідження
- 4) Завдання дослідження
- 5) Об'єкт дослідження
- 6) Предмет дослідження
- 7) Гіпотеза дослідження
- 8) Методи дослідження
- 9) Наукова новизна одержаних результатів
- 10) Практичне значення одержаних результатів
- 11) Апробація результатів дослідження
- 12) Публікації
- 13) Структура роботи

За погодженням із керівником практики та у випадку затвердження завідувачем кафедри на засіданні кафедри *до індивідуальних завдань можуть входити* такі:

- Стисло викласти основний зміст роботи (реферування змісту роботи за розділами); обсяг реферованого викладу змісту кожного розділу має складати 0,5 сторінки машинописного тексту: до 1200 друкованих знаків;

- Оформити висновки роботи (виклад головних наукових та практичних результатів роботи, які мають бути тісно пов'язані з науковими і прикладними положеннями, викладеними в загальній характеристиці роботи);

- Оформити додатки у порядку посилання на них у тексті роботи;

- Оформити список використаних джерел згідно з новими вимогами до бібліографічного опису джерел;

- Підготувати мультимедійну презентацію магістерської роботи, у якій мають бути відображені складники наукового апарату дослідження, основні змістові аспекти роботи, висновки, а також графічні матеріали;

- Надати інформацію про публікації за темою роботи (наукова стаття або копія з видання, у якому статтю видано друком);

- Взяти участь у студентській науково-практичній конференції (виступ з доповіддю з проблеми магістерського дослідження).

Особливості виконання індивідуальних завдань конкретизується й уточнюються під час практики викладачем-керівником практики від кафедри. Матеріали, отримані студентом під час виконання індивідуального завдання, можуть надалі бути використані для захисту магістерської роботи, підготовки доповіді, наукової статті тощо.

Вимоги до звіту про практику. Підбиття підсумків практики

Підсумковий етап практики включає оформлення студентом звітної документації із рекомендованою оцінкою роботи студента-практиканта.

Форма звітності студента за практику може передбачати письмовий звіт, підписаний та оцінений керівником практики. Звіт має містити: відомості про виконання студентом завдань науково-дослідницького блоку-модуля; висновки і пропозиції щодо поліпшення організації практики. Звіт захищається студентом перед комісією, до складу якої входять завідувач кафедри, керівник практики, викладачі кафедри.

Комісія приймає залік (диференційований залік) у магістрантів в термін, визначений навчальною частиною відповідного структурного підрозділу університету.

Завершує практику *звітна (підсумкова) конференція*, під час якої магістранти звітують про виконання програми практики у формі виступів, презентаційних програм, аналітичних звітів тощо, де відображено хід та результати практики. Керівники практики підбивають підсумки роботи магістрантів, оголошують оцінки, зауваження та пропозиції керівників практики від випускової кафедри та студентів.

**ПАКЕТ КОМПЛЕКСНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ
РОБОТИ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“МЕТОДИКА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ”**

(ЗІ ЗРАЗКАМИ ТЕЗОВИХ ВІДПОВІДЕЙ)

АНОТАЦІЯ
ДО КОМПЛЕКСНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ
«Методологія науково-педагогічних досліджень»

Комплексна контрольна робота з дисципліни «Методологія науково-педагогічних досліджень» розроблена з урахуванням освітньої програми підготовки магістра та програми зазначеної дисципліни.

Мета ККР – здійснити заміри залишкових знань студентів з дисципліни «Методологія науково-педагогічних досліджень».

Завдання ККР оформлені у 20 варіантів. Кожен варіант містить 3 питання професійного спрямування, вирішення яких потребує уміння застосовувати інтегровані знання матеріалу, передбаченого навчальною програмою дисципліни.

Наприклад, варіант 1.

1. Схарактеризувати науку як форму суспільної свідомості.

2. Назвати основні принципи наукового дослідження. Схарактеризувати три з них.

3. Відповідно до тематики вашого магістерського дослідження сформулювати актуальність теми.

Технологія контролю – письмова робота. Тривалість виконання – 2 академічні години (90 хвилин).

Оцінювання результатів складання контрольної роботи здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в університеті системою контролю знань:

– за національною шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно;

– оцінка ECTS та сума балів: А (90-100), В (83-89), С (75-82), D (68-74), Е (60-67), FХ (35-59), F (1-34).

Питання контрольної роботи оцінюються:

1 питання – 20 балів;

2 питання – 40 балів;

3 питання – 40 балів.

Перелік довідкової літератури

Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації

Гончаренко С.У. Педагогічні закони, закономірності, принципи. Сучасне тлумачення. Рівне: Волинські обереги, 2012. 192 с.

Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям. Київ-Вінниця: ДОВ “Вінниця”, 2008. 278 с.

Клименюк О. Технологія наукового дослідження: Авторський підручник. Київ-Ніжин: ТОВ “Видавництво “Аспект-Поліграф”, 2006. 308 с.

Коржуев А.В., Попков В.А. Научное исследование по педагогике: теория, методология, практика: Учебное пособие для слушателей системы дополнительного профессионального образования преподавателей высшей школы. Москва: Академический Проект; Трикста, 2008. 287 с.

Краевский В.В., Бережнова Е.В. Методология педагогики: новый этап: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. Москва: Издательский центр “Академия”, 2006. 400 с.

Лузан П.Г., Сопівник І.В., Виговська С.В. Основи науково-педагогічних досліджень: навчальний посібник. 3-є вид. доповнене. Київ: НаКККиМ, 2011. 314 с.

Періодичні видання

Фахові вітчизняні періодичні видання, внесені до переліку МОН України. Доступ до переліку: <http://mon.gov.ua/activity/nauka/atestacziya-kadriv-vishhoyi-kvalifikacziyi/perelik-vidan/>

Зарубіжні періодичні видання, внесені до наукометричних баз: Scopus, Web of Science, EBSCO, Index Copernicus, Inno Space Scientific Journal, International Scientific Indexing, directory of Research Journal, Ulrichs Web Global Serials Directory, Union of International Associations Yearbook, Scribd, Academia.edu, Google Scholar etc.

Додаткові

Сайти МОН України, КМУ, ВПУ (нормативно-правове забезпечення та вимоги до наукових робіт різного виду).

Варіант 1.

1. Схарактеризувати науку як форму суспільної свідомості.

2. Назвати основні принципи наукового дослідження. Схарактеризувати три з них.

3. Відповідно до тематики вашого магістерського дослідження сформулювати актуальність теми. Визначити вимоги до формулювання актуальності.

Тезові відповіді до варіанту.

1. Виникнення науки як сфери людської діяльності тісно пов'язане з природним процесом розподілу суспільної праці, зростанням інтелекту людства, прагненням людства до пізнання невідомого.

На сучасному етапі розвитку людського суспільства виокремлюють дві сфери людського інтересу: матеріальна (прагнення до комфорту); духовна (прагнення задовольнити цікавість).

Наука, разом з мистецтвом та сферою послуг, є складовими духовної сфери людського інтересу, що забезпечує інтелектуальне (духовне) багатство суспільства. Поняття «наука» ґрунтується на її змісті та функціях у суспільстві.

Наука є важливим фактором суспільного розвитку. Постійно змінюється її суспільна роль. Тому значна увага приділяється проблемам науки, зокрема її значущості, суті функцій, ролі у формуванні наукового світогляду тощо. Знаходять своє розв'язання та відображення в суспільному житті питання співвідношення науки і практики, аналізуються шляхи ефективного застосування результатів наукових досліджень.

Наука – це соціально значуща сфера людської діяльності, функцією якої є вироблення й використання теоретично систематизованих знань про дійсність.

Наука – струнка система понять і категорій, взаємопов'язаних за допомогою суджень (міркувань) та умовиводів.

Наука, як сфера людської діяльності, є: – специфічною формою суспільної свідомості, основою якої є система знань; – процесом пізнання закономірностей об'єктивного світу; – видом суспільного розподілу праці; – процесом виробництва знань і їх використання.

Наука, як система, включає: – фактичні дані про предмети оточуючого світу, людську думку та дії; – форми та способи усвідомлення.

2. Принципами наукового дослідження виокремлюють:

принцип об'єктивності; принцип всебічного вивчення процесів і явищ; принцип сутнісного аналізу; принцип єдності історичного і логічного; принцип системності; принцип цілісності; принцип синергетики; принцип поєднання сущого і належного; принцип детермінізму; принцип розвитку; принцип єдності зовнішніх впливів і внутрішніх умов; принцип активної діяльності тощо.

Принцип активної діяльності особистості орієнтує дослідника, що не лише навколишнє середовище формує особистість, а й особистість активно пізнає і перетворює навколишній світ. Цей принцип передбачає розгляд усіх змін в особистості крізь призму її діяльності. Поза діяльності немає людини, але суть людини не вичерпується нею і не може бути зведена до неї і ототожнена з нею. Педагогічні впливи на особистість мають враховувати характер її діяльності, і нерідко найбільш ефективний вплив полягає в зміні, корекції певної діяльності людини.

Принцип єдності зовнішніх впливів і внутрішніх умов визначає, що пізнання внутрішнього змісту особистості відбувається внаслідок оцінювання зовнішньої поведінки, справ і вчинків. Зв'язок внутрішніх умов із зовнішніми опосередкований історією розвитку особистості. В міру соціального розвитку людини все складнішою стає її внутрішня природа і зростає питома вага внутрішніх умов розвитку відносно зовнішніх. Співвідношення внутрішнього і зовнішнього в розвитку особистості змінюється як історично, так і на різних етапах життєвого шляху людини.

Принцип об'єктивності, як основоположний, виражається у всебічному врахуванні факторів, які зумовлюють те чи інше явище, умов, в яких вони розвиваються, адекватності дослідницьких підходів і засобів, які дають можливість одержати справжні знання про об'єкт, передбачають виключення суб'єктивізму, однобічності й упередженості в підборі й оцінці фактів. Методологічною основою конкретної реалізації цього принципу при дослідженні особистості є практичні дії людей, які являють собою соціальні факти. Принцип об'єктивності диктує вимогу доказовості, що передбачає альтернативний характер наукового пошуку.

Варіант 2.

1. Схарактеризувати наукове пізнання, його особливості.
2. Назвати основні підходи наукового дослідження. Схарактеризувати три з них.
3. Відповідно до вашої тематики магістерського дослідження сформулювати мету і завдання роботи. Визначити вимоги до їх формулювання.

Тезові відповіді до варіанту.

1. Пізнання – процес руху людської думки від незнання до знання, в основі якого лежить відтворення у свідомості людини об'єктивної реальності.

Вирізняють два рівні пізнання: донаукове, стихійно-емпіричне, буденне пізнання; наукове пізнання.

Безпосередній зв'язок пізнання з практикою визначає донаукове, стихійно-емпіричне, буденне пізнання, яке виникає одночасно з формуванням людського суспільства і здійснюється людьми в процесі всіх видів їхньої діяльності.

Наукове пізнання – відносно самостійна, цілеспрямована пізнавальна діяльність, яка складається із взаємодії певних компонентів.

Компоненти пізнавальної діяльності:

– пізнавальна діяльність спеціально підготовлених людей,

які досягли певного рівня знань, умінь, навичок, розуміння, виробили відповідні світоглядні та методологічні установки щодо своєї професійної діяльності;

– об'єкти пізнання, які можуть не збігатися безпосередньо з об'єктами виробничої діяльності, а також практика в цілому;

– предмет пізнання, який детермінується об'єктом пізнання і проявляється в певних логічних формах;

– особливі методи та засоби пізнання;

– сформовані логічні форми пізнання та мовні засоби;

– результати пізнання, які виражаються головним чином у законах, теоріях, наукових гіпотезах;

– цілі, спрямовані на досягнення істинного і достовірного, систематизованого знання, здатного розтлумачити явища, передбачити їхні можливі зміни і бути застосованими практично.

Наукове пізнання – це цілеспрямований процес, який розв'язує чітко визначені пізнавальні завдання, що визначаються цілями пізнання, які детермінуються потребами суспільства та потребами розвитку власне наукового пізнання.

Головна роль у науковому пізнанні належить раціональному мисленню.

Рівні наукового пізнання: емпіричний; теоретичний.

2. Основними підходами до наукового дослідження є:

акмеологічний; аксіологічний; антропологічний; віковий; гуманістичний; діагностичний; діяльнісний; диференційний; до антидискримінаційної освіти; загальнолюдський; задачний; імітаційно-ігровий; індивідуальний; інклюзивний; інтегрований / інтеграційний / інтегративний; інформаційний; ІТ-підхід; кластерний; компетентнісний; комплексний; комунікативний; культурологічний; людиноцентристський; міждисциплінарний; народознавчий; науковий; національний; особистісно-орієнтований; педагогічний; позитум-підхід; полікультурний; професійний; процесний; ресурсний; рефлексивний; синергетичний; системний; соціокомунікативний; соціологічний; студентоцентрований; структурний; суб'єктно-об'єктний; суб'єктно-об'єктно-суб'єктний; творчий / креативний; технологічний; цілісний; цивілізаційний тощо.

Акмеологічний підхід – спрямований на вдосконалення і корекцію професійної діяльності, забезпечує керування індивідуально-професійним розвитком майбутнього фахівця, орієнтує його на постійне самовдосконалення і здатність до самореалізації, саморегуляції і самоорганізації.

Компетентнісний підхід – передбачає усвідомлення спонукань до діяльності, прагнень і ціннісних орієнтацій, мотивів, уявлень про соціально-професійні ролі; аналіз та оцінку особистісних якостей, знань, умінь та навичок; регулювання на цій основі саморозвитку і власної діяльності. Реалізація цього підходу дає змогу трансформувати цілі і зміст освіти у суб'єктивні надбання, які можна об'єктивно виміряти.

Аксіологічний підхід – характеризує цінності як основу регуляції поведінки, навчальної і професійної діяльності, прийняття рішень у ситуаціях вибору, дає змогу аналізувати процес формування системи знань, умінь, навичок через детермінацію ціннісного ставлення до змісту і результатів власної діяльності, професійних ролей і позицій. Цінності є складним соціально-психологічним утворенням, у якому поєднуються цільова і мотиваційна спрямованість орієнтацій. Аксіологізація забезпечує зміщення акцентів із зовнішніх аспектів управління на внутрішні фактори активізації ціннісно-сислової сфери, самоорганізації діяльності.

Варіант 3.

1. Схарактеризувати теоретичні / фундаментальні наукові дослідження, їх особливості.

2. Назвати основні загально-наукові методи наукового дослідження. Схарактеризувати три з них.

3. Відповідно до вашої тематики магістерського дослідження сформулювати об'єкт і предмет роботи. Визначити вимоги до їх формулювання.

Тезові відповіді до варіанту.

1. Наукове дослідження – це особлива форма процесу пізнання, систематичне цілеспрямоване вивчення об'єктів, в якому використовуються засоби і методи науки і яке завершується формулюванням нового знання про досліджуваний об'єкт.

Фундаментальні теоретичні дослідження спрямовані на пошук принципово нових ідей, шляхів і методів пізнання та пояснення; потребують глибокого аналізу розроблювальних систем наукового знання – теорій, законів, гіпотез, критичного вивчення пізнавальних можливостей, методів та засобів наукового пізнання, якими користується дослідник.

2. Загально-науковими методами дослідження є:

аналіз і синтез, абстрагування і конкретизація, ідеалізація, узагальнення, порівняння, класифікація, індукція і дедукція, аналогія, моделювання.

Аналогія – встановлюється подібність у певних сторонах, якостях і відношеннях між нетотожними об'єктами. Висновки робляться на основі подібності. Знання, одержане з розгляду якогось об'єкта переноситься на інший, менш вивчений і менш доступний для дослідження об'єкт. Аналогія полегшує розуміння складних процесів.

Порівняння – зіставлення досліджуваних предметів та встановлення їх подібності або відмінності. На рівні чуттєвого пізнання порівняння фіксує зовнішню подібність або відмінність, на рівні раціонального – подібність або відмінність внутрішніх зв'язків, що дає змогу виявити певні закономірності.

Ідеалізація – є граничним випадком абстрагування, ґрунтується на послідовному максимальному ізолюванні досліджуваної властивості від супутніх факторів, внаслідок чого створюються уявні ідеальні об'єкти.

Варіант 4.

1. Схарактеризувати пошукові / теоретико-прикладні наукові дослідження, їх особливості.

2. Назвати основні емпіричні методи наукового дослідження. Схарактеризувати три з них.

3. Відповідно до вашої тематики магістерського дослідження сформулювати гіпотезу. Визначити вимоги до її формулювання.

Тезові відповіді до варіанту.

1. Наукове дослідження – це особлива форма процесу пізнання, систематичне цілеспрямоване вивчення об'єктів, в якому використовуються засоби і методи науки і яке завершується формулюванням нового знання про досліджуваній об'єкт.

Прикладні наукові дослідження спрямовані на практичне використання сформульованих законів та теорій, пошуки методів практичного застосування нових і вже відомих джерел енергії, способів створення нових засобів праці, матеріальних засобів пізнання тощо.

2. Основними емпіричними методами наукового дослідження є:

вивчення джерел, документів і результатів діяльності; спостереження; вивчення та узагальнення педагогічного досвіду; науково-педагогічна експедиція; бесіда; опитування; інтерв'ю; анкетування; тестування; експертні методи; експеримент (природний, лабораторний; констатувальний; формувальний; моніторинговий; лонгітюдний; багатofакторний; порівняльний; дублюючий).

Експертний метод – пов'язаний із залученням до оцінки явищ, що вивчаються, найбільш компетентних людей, думки яких, доповнюючи і перепроверяючи одна одну, дають можливість об'єктивно охарактеризувати явище, яке вивчається. Оцінки можуть бути якісними і кількісними.

Анкетування – метод одержання інформації, який ґрунтується на опитуванні людей для одержання відомостей про фактичний стан справ. Питання мають бути взаємопов'язаними і частково за змістом перекривати одне одного, що дає можливість перевірити достовірність відповідей. Питання не

повинні нав'язувати відповіді. Опитувані мають бути переконані, що їх відвертість не буде використано проти них.

Науково-педагогічна експедиція – дає можливість одержати інформацію для глибокого і всебічного вивчення навчально-виховної (освітньої) роботи на місцях, в умовах, які максимально наближаються до реальності. Дає можливість за короткий строк зібрати всебічний матеріал.

Варіант 5.

1. Схарактеризувати прикладні / теоретико-експериментальні наукові дослідження, їх особливості.

2. Назвати основні частково-наукові методи наукового дослідження. Схарактеризувати три з них.

3. Відповідно до вашої тематики магістерського дослідження сформулювати наукову новизну. Визначити вимоги до її формулювання.

Варіант 6.

1. Схарактеризувати сутність дослідницького пошуку.

2. Назвати основні принципи наукового дослідження. Схарактеризувати три з них.

3. Відповідно до вашої тематики магістерського дослідження окреслити умови забезпечення валідності (достовірності) результатів.

Варіант 7.

1. Схарактеризувати методологію як науку про наукове пізнання.

2. Назвати основні підходи наукового дослідження. Схарактеризувати три з них.

3. Відповідно до вашої тематики магістерського дослідження сформулювати практичне значення. Визначити вимоги до його формулювання.

Варіант 8.

1. Схарактеризувати сутність поняття “апробація результатів дослідження”.

2. Назвати основні загально-наукові методи наукового дослідження. Схарактеризувати три з них.

3. Відповідно до вашої тематики магістерського дослідження сформулювати актуальність дослідження. Визначити вимоги до її формулювання.

Варіант 9.

1. Схарактеризувати сутність поняття “впровадження результатів дослідження”.

2. Назвати основні емпіричні методи наукового дослідження. Схарактеризувати три з них.

3. Відповідно до вашої тематики магістерського дослідження сформулювати об’єкт і предмет. Визначити вимоги до їх формулювання.

Варіант 10.

1. Схарактеризувати сутність поняття “особистий внесок дослідника”.

2. Назвати основні конкретно-наукові методи наукового дослідження. Схарактеризувати три з них.

3. Відповідно до вашої тематики магістерського дослідження окреслити джерельну базу дослідження.

Варіант 11.

1. Схарактеризувати сутність поняття “концептуальні основи дослідження”.
2. Назвати основні види наукового дослідження. Схарактеризувати три з них.
3. Відповідно до вашої тематики магістерського дослідження визначити поетапність його виконання.

Варіант 12.

1. Схарактеризувати сутність науки, наступність її розвитку.
2. Назвати основні методи математичної статистики у науковому дослідженні. Схарактеризувати три з них.
3. Відповідно до вашої тематики магістерського дослідження окреслити доцільність / недоцільність розробки методичних рекомендацій.

Варіант 13.

1. Схарактеризувати сутність поняття “актуальне / неактуальне дослідження”.
2. Назвати основні принципи наукового дослідження. Схарактеризувати три з них.
3. Відповідно до вашої тематики магістерського дослідження окреслити доцільність / недоцільність застосування методів математичної статистики.

ДОДАТКИ

Додаток А

ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВОГО АПАРАТУ ДОСЛІДЖЕННЯ

**Тема: Підготовка майбутніх вчителів Музичного
Мистецтва до проведення музично-виховних заходів**

Актуальність теми. В умовах постійного реформування системи освіти в Україні викликом сьогодення є забезпечення наступності і зворотного зв'язку ланки освіти “ЗСО – ЗВО” (заклад середньої освіти – заклад вищої освіти). Оскільки Концепцію Нової української школи вже впроваджено в практику діяльності закладів середньої освіти, завданням закладів вищої освіти є підготовка фахівців, які здатні забезпечити потреби школярів, які навчатимуться в умовах Нової української школи. Випускники закладів вищої освіти педагогічних спеціальностей повинні вміти організувати й забезпечити освітній простір Нової української школи.

Відповідно до Наказу МОН України від 23.03.2018 № 283 “Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації освітнього простору Нової української школи”, освітнє середовище має сприяти вільному розвитку творчої особистості дитини. Підготовка відповідних фахівців нової генерації регламентується такими основними нормативно-правовими документами: Законами України “Про освіту” (2017), “Про вищу освіту” (2014 зі змінами і доповненнями), Концепцією Нова Українська школа та рекомендаціями і методичними рекомендаціями МОН України щодо реалізації їх положень; освітніми програмами підготовки фахівців спеціальностей 014 (Середня освіта) за окремими спеціальностями і спеціалізаціями тощо.

Вільному розвитку творчої дитячої особистості сприятимуть позакласні музично-виховні заходи, в яких має розкритися творчий потенціал та здібності школярів. А забезпечення організації і проведення відповідних заходів до деякої міри є функціональними обов'язками вчителів мистецьких дисциплін, зокрема і вчителів музичного мистецтва.

Питання підготовки майбутніх фахівців педагогічних спеціальностей у ХХІ століття є предметом дослідження цілої плеяди

науковців, серед яких відзначимо наукові розробки В. Андрущенко, Л. Вовк, О. Глузмана, Н. Дем'яненко, Т. Завгородню, І. Зязюна, М. Свтуха, О. Лаврінєнка, В. Лугового, В. Майбороду, Ю. Пєлєха, О. Пронікова, С. Сапожнікова, П. Сауха, С. Сисєєву, Н. Терєнтєєву, Л. Хоружу, А. Цьєся та ін.

Підготовку майбутніх вчителів музичного мистецтва досліджували Л. Безємчук, Л. Бєндарєнко, Б. Гєлєшєвич, С. Дицьє, Д. Кабалєвський, Ж. Карташєва, А. Кєвтєн, О. Кузнєцова, Ю. Локарєва, Н. Мурєвана, Н. Овчарєнко, О. Олєксєук, Г. Падалка, Л. Пастушєнко, Є. Прєворєва, О. Рєброва, М. Ткач та ін.

Особливості проведення музично-виховних заходів в закладах освіти, питання професійної підготовки вчитєля до оперування мистєцькими засєбами у вихєвному процесі окреслювали А. Болгарський, Б. Брилін, Г. Зуб, М. Дємчишин, Т. Дєрошєнко, В. Дряпїка, М. Лєщєнко, Г. Локарєва, Н. Мирєпольська, Б. Нєстерєвич, В. Орлов, О. Отич, Г. Тарасєнко, Г. Шєвчєнко та ін.

В контексті оновлення підготовки фахівців мистєцького профїлю до здїйснення музично-виховної роботи в умєвах Новї української школи обрано тему магістерського дослідження “Підготовка майбутніх вчителів Музичного Мистецтва до проведення музично-виховних заходів”.

Тєма: Підготовка майбутніх вчителів Музичного Мистецтва до застосування музичної терапїї як здоров'язбережувальної технологїї

Мєтою дослідження визначємо окреслення підготовки майбутніх учитєлів музичного мистецтва в умєвах вищої освіти до застосування музичної терапїї у професійній дїяльності як здоров'язбережувальної технологїї.

Завданнями дослідження вїдповїдно до мєти виокремлюємо:

1) Окреслити науково-теоретичні основи здоров'язбережувальних технологїй в освітньому процесі.

2) Схарактеризувати особливості підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва в контексті застосування здоров'язбережувальних технологїй в закладах освіти.

3) Здїйснити дїагностування теоретичної готовності майбутніх вчителів музичного мистецтва до застосування здоров'язбережувальних технологїй, зокрема музикотерапїї в освітньому процесі та запропонувати шляхи покращєння їх підготовки.

Об'єкт дослідження – впровадження здоров'язбережувальних технологій в освітній простір.

Предмет дослідження – підготовка майбутніх вчителів музичного мистецтва до застосування музикотерапії як здоров'язбережувальної технології у професійній діяльності.

Тема: Підготовка майбутніх вчителів Музичного Мистецтва до проведення гурткових занять

Наукова новизна одержаних результатів визначається тим, що на основі діагностування рівня теоретичної готовності майбутніх вчителів музичного мистецтва до гурткової роботи запропоновано шляхи вдосконалення щодо удосконалення професійної підготовки майбутніх вчителів мистецьких дисциплін; окреслено теоретичні основи підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва з урахуванням потреб і вимог розвитку творчої особистості школярів; подальшого розвитку дістали наукові положення щодо можливостей позашкільної освіти та підготовки майбутніх фахівців мистецьких дисциплін до проведення гурткових занять.

Практичне значення полягає у використанні системи знань, умінь, навичок, компетентностей майбутніх вчителів мистецьких дисциплін, зокрема вчителів музичного мистецтва до проведення музично-виховних заходів в умовах Нової української школи; репрезентацій окремих аспектів музично-виховних заходів; окремі положення магістерської роботи можна застосовувати при розробленні та викладанні навчальних дисциплін спеціальності 014 Середня освіта (музичне мистецтво) блоку вибіркових дисциплін “Режисура музично-виховних шкільних заходів” і “Методика виховної роботи” ОР Магістр, зокрема “Практикум за спеціалізацією Сценарна розробка та режисура дозвіллевих, розважально-ігрових та шоу-програм”, “Методика постановки музично-виховних шкільних заходів”, “Практикум за спеціалізацією Сценарна розробка та організація виховних заходів”, “Методика організації виховної роботи в сучасній школі” тощо.

ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ

Слайд 1

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Гладков Максим Валентинович

«Підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до
застосування музичної терапії як здоров'язбережувальної
технології»

014 Середня освіта (музичне мистецтво)

Науковий керівник:
Доктор педагогічних наук, професор
Терентьева Наталія Олександрівна

ЧЕРНІГІВ – 2018

Слайд 2

АКТУАЛЬНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ

У глобальному (державний рівень) та локальному (інституційний рівень) масштабах працівники сфери освіти мають:

- ✓ підтримувати впровадження здоров'язбережувальних програм і технологій в освітній виробничий простір;
- ✓ мотивувати суб'єктів освітнього процесу до його побудови із запровадженням доцільних здоров'язбережувальних технологій;
- ✓ встановлювати коректні пріоритети життєдіяльності освітнього простору.

Слайд 3

АКТУАЛЬНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ

Підготовка фахівців нової генерації регламентується такими основними нормативно-правовими документами: Законами України “Про освіту” (2017), “Про вищу освіту” (2014 зі змінами і доповненнями), Концепцією Нова Українська школа та рекомендаціями і методичними рекомендаціями МОН України щодо реалізації їх положень; освітніми програмами підготовки фахівців спеціальностей 014 (Середня освіта) за окремими спеціальностями і спеціалізаціями тощо; положеннями та постановами МОЗ України.

Слайд 4

МЕТА, ОБ’ЄКТ, ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ

Мета дослідження – окреслити підготовку майбутніх учителів музичного мистецтва в умовах вищої освіти до застосування музичної терапії у професійній діяльності як здоров’язбережувальної технології.

Об’єкт дослідження – впровадження здоров’язбережувальних технологій в освітній простір.

Предмет дослідження – підготовка майбутніх вчителів музичного мистецтва до застосування музикотерапії як здоров’язбережувальної технології у професійній діяльності.

Слайд 5

ЗАВДАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

1. Окреслити науково-теоретичні основи здоров’язбережувальних технологій в освітньому процесі.

2. Схарактеризувати особливості підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва в контексті застосування здоров’язбережувальних технологій в закладах освіти.

3. Здійснити діагностування теоретичної готовності майбутніх вчителів музичного мистецтва до застосування здоров'язбережувальних технологій, зокрема музикотерапії в освітньому процесі та запропонувати шляхи вдосконалення їх підготовки.

Слайд 6

НАУКОВА НОВИЗНА ДОСЛІДЖЕННЯ

на основі діагностування рівня теоретичної готовності майбутніх вчителів музичного мистецтва до запровадження музикотерапії як здоров'язбережувальної технології в закладах освіти в процесі професійної діяльності запропоновано шляхи вдосконалення професійної підготовки майбутніх вчителів мистецьких дисциплін; окреслено теоретичні основи підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в закладах вищої освіти з урахуванням вимог щодо конкурентноспроможності і професійної придатності педагогічних працівників; подальшого розвитку дістали наукові положення щодо особливостей і можливостей здоров'язбережувальних технологій та підготовки майбутніх фахівців мистецьких дисциплін до впровадження музикотерапії в закладах освіти

Слайд 7

ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ОДЕРЖАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

- ✓ Використання системи ЗУНК до запровадження здоров'язбережувальних технологій (музичної терапії).
- ✓ Удосконалення змісту і методики проведення практичних заняття з дисциплін вибіркових блоків «Режисура музично-виховних шкільних заходів», «Методика виховної роботи», які уможливають розкриття особливостей здоров'язбережувальних технологій.
- ✓ Репрезентація окремих аспектів і можливостей здоров'язбережувальних технологій.

АПРОБАЦІЯ І ПУБЛІКАЦІЇ

Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та молодих науковців (19 квітня 2018 року, м. Чернігів) .

Терентьєва Н.О., Гладков М.В. Терапевтичний вплив музики: історико-методичний аспект. *Педагогічні науки. Збірник наукових праць*. 2017. Випуск LXXIX. Том 2. С. 46-51. (фахове видання, ISSN 2413-1865, наукометричне видання Index Copernicus)

Гладков М.В. Особливості застосування різних форм музикотерапії як здоров'язбережувальної технології. *Традиції та сучасність мистецько-педагогічної освіти: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих науковців* (19 квітня 2018 року, м. Чернігів). С. 11-16.

ЗАВДАННЯ 1

Окреслити науково-теоретичні основи здоров'язбережувальних технологій в освітньому процесі

- ✓ *Нормативно-правові документи МОН України та МОЗ України*
- ✓ *Наративні документи* (автореферати, монографії, статті, матеріали конференцій тощо): Н. Беседа, Т. Белоусова, Л. Горяна, Л. Гутинська, Н. Заїка, Г. Кобенюк, Н. Коцур, Н. Лутак, І. Маруненко, В. Матвеев, Є. Неведомська, Л. Нежинцева, І. Омері, В. Саратовський, Н. Свердлик, Н. Терентьєва, Л. Товкун, О. Федорич, В. Хрутьба, В. Федорець, О. Юрченко, Л. Ященко та ін.

ЗАВДАННЯ 1

Окреслити науково-теоретичні основи здоров'язбережувальних технологій в освітньому процесі

Здоров'язбережувальні технології: сутність

технології, що створюють безпечні умови для перебування, навчання та виховання дітей та молоді в закладі освіти та ті, що розв'язують завдання раціональної організації освітнього процесу з урахуванням вікових, статевих, індивідуальних особливостей дітей і молоді та гігієнічних норм; відповідність навчальних та фізичних навантажень можливостям особистості

слайд 11

ЗАВДАННЯ 1

Окреслити науково-теоретичні основи здоров'язбережувальних технологій в освітньому процесі

Здоров'язбережувальні технології: різновиди

- ✓ Здоров'язберігаючі технології
- ✓ Оздоровчі технології
- ✓ Технології навчання здоров'ю
- ✓ Технології виховання культури здоров'я

(За О. Вашенко)

слайд 12

ЗАВДАННЯ 1

Окреслити науково-теоретичні основи здоров'язбережувальних технологій в освітньому процесі

Здоров'язбережувальні технології: різновиди

- ✓ технології, що створюють безпечні умови для перебування, навчання та праці в закладі освіти та ті, що вирішують завдання раціональної організації освітнього процесу;
- ✓ технології, спрямовані на вирішення завдань зміцнення фізичного здоров'я учнів, підвищення потенціалу (ресурсів) здоров'я;
- ✓ технології навчання здоров'ю .

(За Василенко О.М.)

слайд 13

ЗАВДАННЯ 1

Окреслити науково-теоретичні основи здоров'язбережувальних технологій в освітньому процесі

Музична терапія

- ✓ *Як здоров'язбережувальна технологія передбачає контрольоване використання музики в лікуванні, реабілітації, освіті та вихованні дітей і дорослих, які мають соматичні та/або психічні захворювання. Буквально “музикотерапія” означає “зцілення музикою”*
- ✓ *Сучасний метод, завдяки якому розвиваються рухливо-пізнавальні здібності дітей*
- ✓ *Мобілізатор внутрішніх механізмів саморегуляції*

слайд 14

ЗАВДАННЯ 2

Особливості фахової підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва в закладах освіти

Потреба сучасних закладів освіти в педагогічних кадрах із високим рівнем професійної підготовки, спроможних організувати здоров'язбережувальну діяльність актуалізує питання осмислення й оновлення змісту освітніх можливостей впровадження здоров'язбережувальних технологій в освітній простір країни в цілому і закладу освіти зокрема.

слайд 15

ЗАВДАННЯ 2

Особливості фахової підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва в закладах освіти

Музична терапія як здоров'язбережувальна технологія
Актуальності набуває такий різновид
здоров'язбережувальних технологій як музикотерапія –

контрольоване використання музики у лікуванні, реабілітації, освіті та вихованні дітей і дорослих, що страждають від соматичних і психічних захворювань.

слайд 16

ЗАВДАННЯ 3

Діагностування рівня теоретичної готовності майбутніх вчителів музичного мистецтва щодо застосування музичної терапії як здоров'язбережувальної технології

Критерії / рівні / %:

Поінформованість студентів щодо здоров'язбережувальних технологій: в. - 41,75; с.- 22,85; п. - 31,2.

Обізнаність студентів щодо здоров'язбережувальних технологій: в. - 0; с. - 37,5; п. - 60,5.

Застосування студентами здоров'язбережувальних технологій в практичній діяльності: в. - 35,4; с. - 12,5; п. - 52,1.

Усвідомленням необхідності студентами опанування здоров'язбережувальних технологій: в. - 83,4; с. - 4,1; п. - 12,5.

слайд 17

Шляхи вдосконалення підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва до впровадження музикотерапії в освітній простір

- ✓ формування свідомого ставлення до здоров'я як індивідуальної та суспільної цінності, базованого на науково-теоретичних знаннях фундаментальних основ;
- ✓ створення умов в межах практичної підготовки (усі види практик) та навчальної діяльності для запровадження або апробації окремих елементів доцільних здоров'язбережувальних технологій;
- ✓ добір коректної інформації щодо реальних можливостей впровадження здоров'язбережувальних технологій (музичної терапії) в освітній простір.

слайд 18

Дякую за увагу!

ЗМІСТ

Передмова	3
Навчальна програма дисципліни “Науково-дослідна практика”	4
Рекомендації до проходження науково-дослідної практики	10
Пакет комплексної контрольної роботи з навчальної дисципліни “Методологія науково-педагогічних досліджень”	19
Додатки	32

Навчально-методичне видання

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА

Терентьєва Наталія Олександрівна

Матеріал представлено в авторській редакції.

Формат 60x84 $\frac{1}{16}$. Папір офсетний.

Умовн. друк. арк. 1,51. Тираж 100 прим.

Видавець Чабаненко Ю. А.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
серія ДК № 1898 від 11.08.2004 р.

Україна, м. Черкаси, вул. О. Дашковича, 39

Тел. (0472) 56-46-66

E-mail: office@2upost.com

Друк ФОП Чабаненко Ю. А.

Україна, м. Черкаси, вул. О. Дашковича, 39

Тел. (0472) 45-99-84, 56-46-66

E-mail: office@2upost.com